

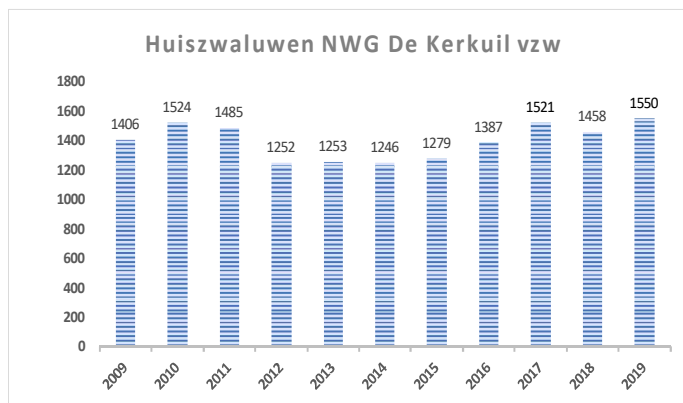

foto Patrick Claeys

Zwaluwen 2019

Als je met mensen over zwaluwen praat, dan zijn de meningen over het aantal heel verschillend. Je hoort zowel 'Er zijn er minder dan vroeger!', als 'Er zijn er meer'. Kunnen beide partijen gelijk hebben?

We bekijken even de telcijfers 2019 en de vorige jaren binnen ons werkingsgebied.

De totaalcijfers tonen aan dat 2019 een topjaar was voor de huiszwaluwen, er zijn nog nooit zoveel nesten geteld in het huidig werkingsgebied. Er was een stijging van iets meer dan 6%. Deze vaststelling is er ook bij verschillende andere werkgroepen en regio's. Stilletjes hoopt iedereen dat deze positieve trend zich verderzet. Bij deze tabel zijn er echter 3 bemerkingsen.

Ten eerste: deze tabel herneemt niet de telcijfers Lange-mark-Poelkappelle in de periode 2009-2011. Daarom zijn de totaalcijfers van deze periode verschillend t.o.v. de tabel in tijdschrift 77 bladzijde 23.

Ten tweede: omdat in Houthulst de telling van huiszwaluwen pas begon vanaf 2009 en voor een betere leesbaarheid zijn de gegevens pas vanaf 2009 hernomen. Alle jaren zijn te consulteren via de projectverslagen in vorige tijdschriften en op de website.

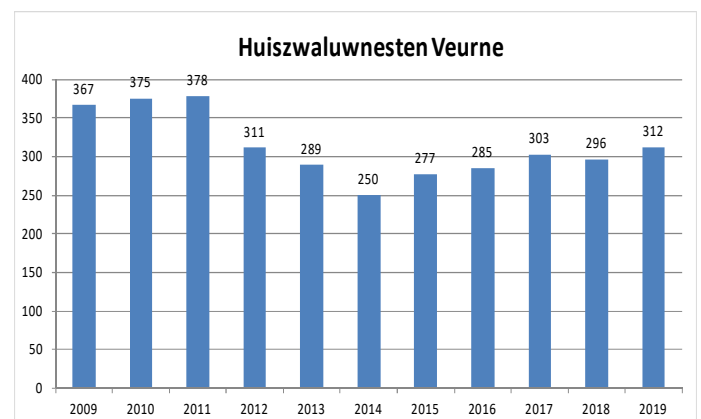
Ten derde: helaas zijn vorige zomer in 2 (deel)gemeenten de huiszwaluwnesten niet geteld. Als er rekening gehouden wordt met de telcijfers 2018 van deze gemeenten,

dan zouden we voor 2019 een theoretisch aantal hebben van (minstens?) 1603 nesten. Bij deze een oproep aan mensen om zich kandidaat te stellen om mee de zwaluwen te tellen en zich te melden bij Wim Bovens of de contactpersoon van je woonplaats.

foto Patrick Debeuf

Veurne

Na een dieptepunt in 2014 zet de stijgende trend bij de huiszwaluwen zich langzaam door, met 5,5% in 2019. In Houtem vond geen telling van zwaluwen plaats, het reële aantal ligt dus nog hoger. Op grondgebied Veurne zijn er sterke verschillen. Na het verdwijnen van de huiszwaluwen in 2009 in Bootshoeke, is er na 10 jaar afwezigheid

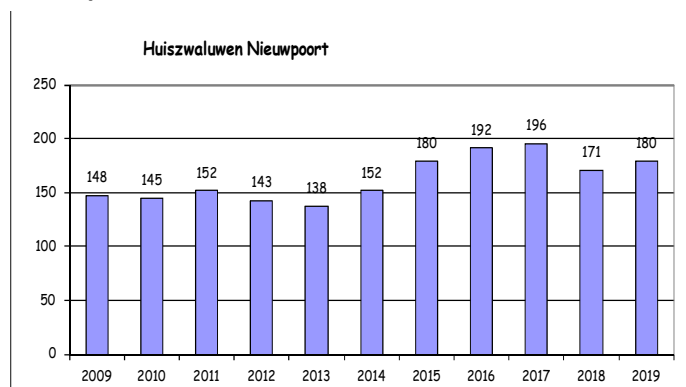
een kolonie van 16 nesten. Dit is natuurlijk fantastisch en kan ook een opsteker zijn voor andere deelgemeenten waar geen huiszwaluwnesten meer zijn. Steenkerke kende een stijging van 10%, Avekappelle en Veurne van maar liefst 50%. Bulskamp zag het aantal nesten met 70% toenemen, omdat op één locatie 17 nesten meer gebouwd werden. De Moeren zag een stijging van 11%, waar tevens opvalt dat er veel verloop is tussen de locaties.

Helaas zijn er ook grote dalers, met name Beauvoorde van 59 nesten naar 39 nesten en Eggewaartskappelle van 26 nesten naar 11 nesten. In andere deelgemeenten bleef de populatie ongeveer stabiel.

Opmerkelijk zijn de locatieveranderingen in de stad Veurne. In 2018 waren er 33 locaties met huiszwaluwen, in 2019 waren er 43 locaties. Tien plaatsen erbij, hoor ik je zeggen. Niets is minder waar, in realiteit zijn er 8 locaties waar in 2019 geen huiszwaluwen meer waren en zijn er 18 locaties die in 2019 voor de eerste keer nesten huiszwaluw hadden.

Helaas zijn er in Veurne minder boerenzwaluwen, een daling van ongeveer 15% (vergelijking zonder Houtem 2018 en 2019, respectievelijk 481 en 408 nesten boerenzwaluw op 80 locaties).

Nieuwpoort

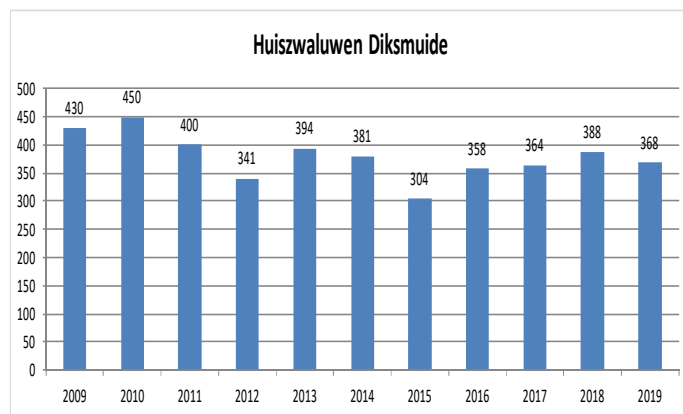
Op grondgebied Nieuwpoort was er, na de grote daling in 2018, een klein herstel van de huiszwaluwenpopulatie. Ramskappelle kende een stijging van 8%, St-Joris 57%. Toch was er in Nieuwpoort zelf een daling van 59%. De meeste huiszwaluwen komen voor in Ramskappelle (76%), gevolgd door St-Joris (18%) en Nieuwpoort (6%).

De populatie boerenzwaluwen heeft zich terug opgewerkt van 230 naar 328 nesten, een stijging van 43%. Hiermee nadert het record uit 2006 met 367 nesten. De boerenzwaluwen komen het meest voor te Ramskappelle (59%), gevolgd door St-Joris (23%) en Nieuwpoort (18%).

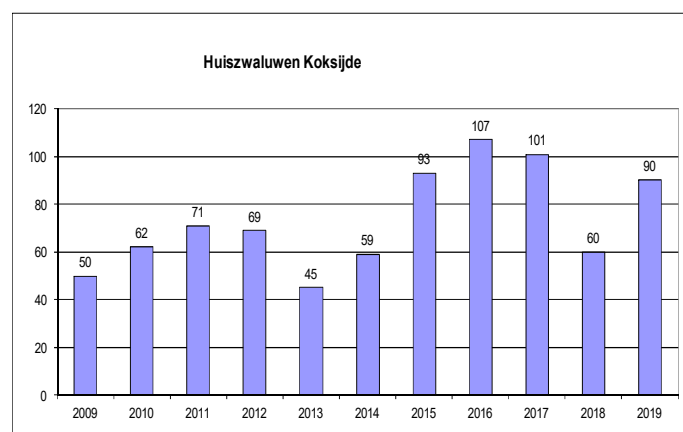
Diksmuide

Het totale huiszwaluvenaantal te Diksmuide is licht gedaald. Nochtans zijn er grote verschillen naargelang de deelgemeenten. Beerst, Diksmuide, Lampernisse en Nieuwkappelle tonen een dalende trend, terwijl Kaasker-

ke, Leke, Sint-Jacobskappelle en Woumen een toename kennen. In Woumen bedraagt de stijging 3%. Deze deelgemeente heeft meteen ook het grootste aantal locaties op Diksmuids grondgebied, Kaaskerke heeft dan weer het hoogste aantal nesten.

Koksijde

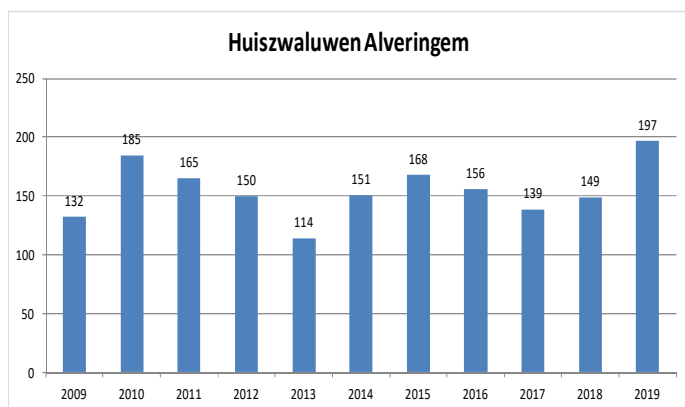

Koksijde bereikt bijna de telcijfers zoals 2017. De terugval in 2018 was te wijten aan bouwwerken aan een gebouw te Oostduinkerke waar een grote kolonie gevestigd was. In 2019 heeft deze kolonie zich hersteld. Ook in Wulpen is een stijging merkbaar. De aantallen in hoofdgemeente Koksijde zijn stabiel gebleven.

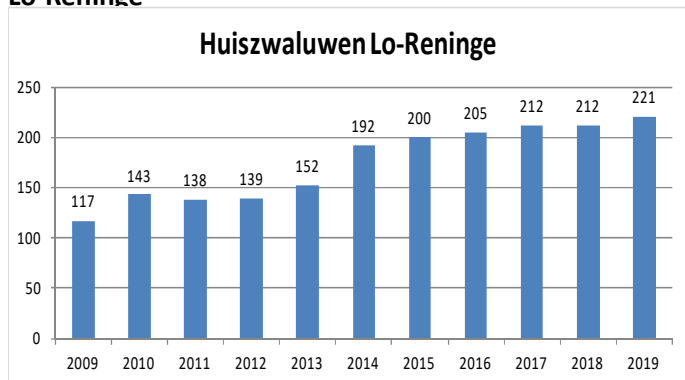

Alveringem

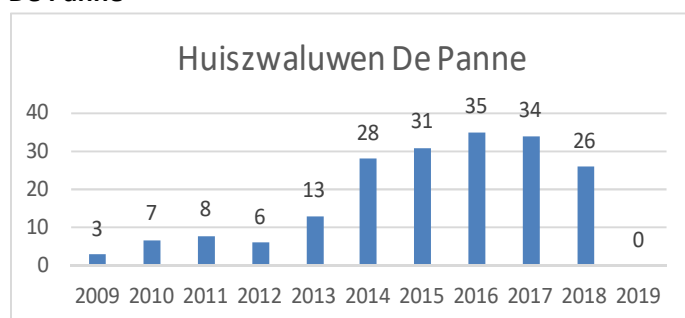
Alveringem heeft voor 2019 het beste telcijfer sinds het begin van de tellingen, met een stijging van 32%. Oorzaak is een spectaculaire groei van een kolonie in Stavele. In 2017 waren daar 19 nesten, in 2018 al 30 nesten en in 2019 is er een verdubbeling naar 62 nesten vastgesteld. Deze kolonie huiszwaluwen is hiermee de grootste binnen het werkingsgebied NWG De Kerkuil vzw. Stavele had hiermee in 2019 een stijging van 76%. Ook in Izenberge steeg met 73%. Fortem is stabiel gebleven, maar te Alveringem zelf is er een daling van 22%.

Lo-Reninge

Sinds 2011 neemt de huiszwaluwpopulatie in Lo-Reninge toe. In vergelijking met 2009 zijn er nu 89% meer huiszwaluwen. Van een comeback gesproken. Noordschote en Reninge zijn stabiel gebleven qua aantal. In Pollinkhove is op één locatie de kolonie gehalveerd, een terugval van 18 naar 8 nesten. In Reninge was het omgekeerd, een locatie groeide van 4 naar 9 nesten. Ook in Lo werden meer nesten geteld, van 105 naar 125.

De Panne

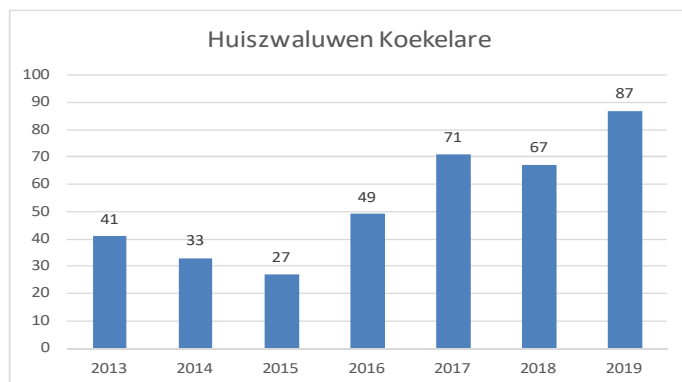

In 2019 werd in De Panne geen telling uitgevoerd. In 2017 en 2018 was er een daling zichtbaar. Of deze dalende trend zich verderzette in 2019 is niet geweten. Iemand kandidaat om mee te tellen in 2020?

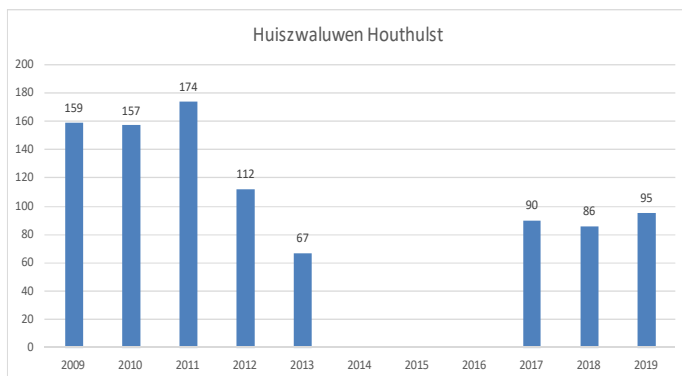
foto Patrick Debeuf

Koekelare

De gemeente Koekelare had in 2019 een stijging van 30%, mede door het feit dat een nieuwe kolonie zich vestigde. Gelukkig waren de eigenaars zwaluwvriendelijk, want de nestlocaties waren geenszins ideaal. Een paar nesten werden gebouwd tegen het rolluik van een raam, waardoor dit niet meer op of neer kon.

Houthulst

De huiszwaluwpopulatie in Houthulst is de laatste drie jaar redelijk stabiel. In deelgemeente Merkem was de verhuis van 13 koppels van de ene locatie naar de andere opvallend te noemen. Houthulst en Merken hebben respectievelijk 5 en 4 nesten meer dan in 2018.

Kortemark

In Kortemark zijn geen nestlocaties van huiszwaluw gekend, er was wel een waarneming van een rondvliegende huiszwaluw in de omgeving Bufferbekkens – park Spanjaardbeek. Dit is zeker een gebied om op te volgen.

Nog een paar weetjes

De top 5 van het aantal huiszwaluwnesten op één locatie bedraagt respectievelijk 62, 51, 44, 43 en 39 nesten (zie tabel). Als de zwaluwen er vliegen, is dit meer vliegverkeer dan een gemiddelde dag in Zaventem.

Binnen het werkingsgebied zijn er 42 kunstnesten voor huiszwaluw in gebruik, wat 2,7% is van het totaal aantal bewoonde huiszwaluwnesten.

Stad Veurne heeft het grootste aantal locaties huiszwaluwen (41), gevolgd door Stavele (20), Lo (17), Alveringem (16) en Koekelare (16).

Deelgemeenten waar (voorlopig nog) geen huiszwaluwnesten bekend zijn, werden in dit rapport niet vermeld: Beveren-aan-de-IJzer, Bovekerke, Klerken, Oostkerke, Oudekappelle, Stuivekeskerke en Vladslo.

Besluit

2019 was een goed huiszwaluwenjaar, nog nooit werden zo veel huiszwaluwnesten geteld. Toch is er in 11 van de 46 deelgemeenten een daling. Ook zijn er 8 deelgemeenten zonder huiszwaluwen.

Deze cijfers betekenen dus inderdaad dat iedereen gelijk heeft: er zijn zowel 'minder' als 'meer' huiszwaluwen. Het is maar hoe je het bekijkt ...

Stavele	62	Fortem	18
Reninge	51	Pervijze	16
Lo	44	Sint-Jacobskapelle	16
Kaaskerke	43	Booitshoeke	16
Ramskapelle	39	Veurne	16
Zande	36	Koekelare	15
Izenberge	29	Avekapelle	15
Nieuwkapelle	27	Houthulst	14
Bulskamp	26	Koksijde	13
Oostduinkerke	25	Esen	11
Beauvoorde	25	Steenkerke	11
Woumen	24	Alveringem	10
Wulpen	24	Eggewaartskapelle	9
De Moeren	24	Pollinkhove	8
Beerst	22	Nieuwpoort	6
Diksmuide	22	Noordschote	6
Sint-Joris	21	Keiem	3
Leke	21	Houtem	?
Merkem	32	De Panne	?
Lampernisse	19		

Patrick Claeys,
Koekelare

Goed nieuws uit Koksijde!

De gemeente Koksijde gaf al jaarlijks een premie voor broedende huiszwaluwen. Nu heeft het college van burgemeester en schepenen de goedkeuring gegeven om ook een jaarlijkse premie van 10 tot 50 euro voor boerenzwaluwen te geven.

Ook voor broedende kerkuilen is er een premie voorzien. Deze premie voor kerkuilen is uniek voor West-Vlaanderen.

We zijn Koksijde dan ook erg dankbaar voor dit initiatief en hopen dat andere gemeenten van ons werkingsgebied de subsidies voor zwaluwen willen overwegen of op zijn minst willen behouden!

Opgelet: verschillende websites geven weer dat inwoners de premie krijgen voor het ophangen van een nest(kast). Dit is foutief, er moet effectief een broedgeval zijn voor de premie verkregen kan worden.

